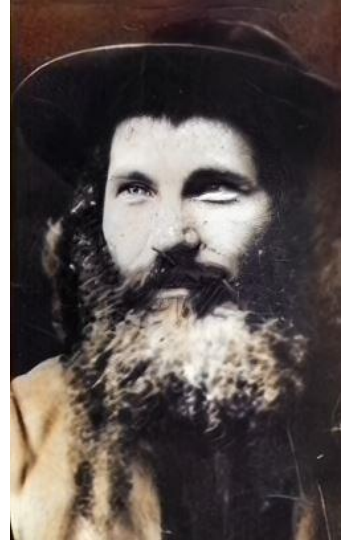

פנינו הצדיקים

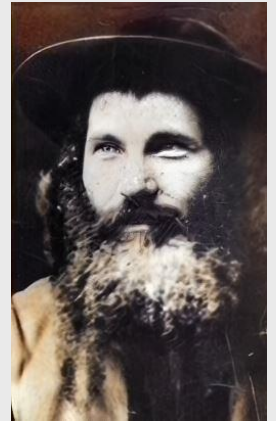
לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים
 ללא פרסומות.
 ללא חדשות.
 ללא פוליטיקה.

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

האדמו"ר הרב אליעזר זאב רוזנבאום מקרטשניף הי"ד - נולד בשנת ה'תר"מ (1879) בעיר יאס לאחר שלוש בנות שנולדו לפניו. אבא של רבינו התפלל תדיר וביקש להיפקד בבן זכר. בעת שהשתטח על ציון הרה"ק רבי אליעזר זאב מבוטשעטש זצ"ל הבטיח כי אם יוולד לו בן, יקרא לו על שמו. ואכן קרא בברית אליעזר זאב. בנוסף לאחר הברית אמר לרבנית: שמו אליעזר – 'אלוקי אבי בעזרי'. כבר בצעירותו ניכר כי לגדולות נועד. כשהיה כבן שמונה שנים כבר למד 'שולחן ערוך' 'יורה דעה' הלכות מליחה, כשהוא מחדש על כך גם בדרך סוד. לפני שמלאו לו 17 שנים התחיל לשמש כרבי בעיר נדבורנה, כשאביו מברכו "שה' יתברך ישמע בקולך ויעשה רצונך".

כאן התגלתה התמדתו שהקדיש כל רגע ללימוד התורה הקדושה, הן בנגלה והן בנסתר. במשך עשר שנים התפרסם למרחקים. אדמו"רים וגדולים בתורה הצטופפו בצילו. ענוותן מופלא. בשנת ה'תרס"ח (1908), לאחר פטירת אביו התחיל למלא את מקומו כאדמו"ר בקרטשניף. אלפי חסידים ובעלי בתים והמון עם באו לחסות בצל כנפיו. נודע כפועל ישועות בקרב הארץ. נודע בתפילותיו הנלהבות. הכנסת האורחים שלו היתה מופלאה. התייחס לכל אורח כאילו היה אליהו הנביא או אחד מגדולי הצדיקים.

בזמן מלחמת העולם הראשונה סייע לעריקים שנמלטו מאימת הצבא לחסות בביתו, למרות הסיכון הרב שהיה בכך, שכן בשעת מלחמה העריק וכן המסתיר דינם למיתה. לאחר מלחמת העולם הראשונה עבר לסיגט. כשהנאצים ימ"ש עלו לשלטון, הזהירו את רבינו בעוד מועד וביקשו לסדר לו דרך מילוט. אבל הוא סירב בתוקף. גם כשהוצע לו ע"י ראש השלטון המקומי להבריחו למקום מבטחים, סירב להצלתו האישית ונשאר במסירות נפש עם עדתו. כאשר הובל לגיא ההריגה, הכריז בקול גדול: "הריני מוסר מודעה כי אינני מרפה עצמי אף לרגע אחדמאת השם יתברך". ב-כ"ז אייר ה'תש"ד (1944), שבת קודש פרשת בחוקתי, נרצח על קידוש השם באושוויץ הי"ד יחד עם בני משפחתו ועדתו. חי כ-65 שנים.

סבו (מצד אביו): האדמו"ר הרה"ק ר' מרדכי לייפר מנדבורנה. **אביו:** האדמו"ר הרה"ק רבי מאיר מקרטשניף. **אימו:** מרת שפרה (בת הרה"ק ר' יחיאל מדוריהו). **מרביתיו:** אביו, האדמו"ר ר' מאיר, סבו, האדמו"ר הרה"ק ר' מרדכי לייפר מנדבורנה. **אשתו:** מרת חיה בלה (רבי ניסן לנגויער אב"ד נדבורנה). **ילדיו:** הגאונים האדמו"רים ר' ניסן חיים הי"ד (אב"ד בדאדשין-דרהוביטש), ר' שמואל שמלקה מביטשקוב הי"ד, ר' מרדכי מפעסט הי"ד, ר' מאיר (מו"ץ בסטמאר) הי"ד, ר' דוד משה מקרטשניף-רחובות, מרת סימה רייזל (נישאה לאדמו"ר ר' חיים מרדכי רוזנבאום-ה'דבר חיים' מנדבדנה). **מספריו:** **ירזא דשבת**- דברי תורתו וסיפורים על הצדיק.

בנו, הרה"ק רבי דוד משה זיע"א סיפר ששמע את הסיפור מפי אימו הרבנית ע"ה, וכך סיפר: "את הסיפור הזה שמעתי הרבה פעמים מאימי הצדקת ע"ה. בצעירותו, היו רבינו ומשפחתו גרים בעיר מיאלן. פעם כשנסעו לקרטשניף לבית אביו, הרה"ק רבי מאיר זיע"א, מגיפה קשה פרצה בעיר מיאלן. כשנלבינו נודע על כך, אמר לרבנית שהוא מוכרח לחזור ולהגיע עוד באותו יום לעירו מיאלן.

כששמעה זאת, הרבנית פרצה בבכי ואמרה: "איך ניסע לשם עם ילדים קטנים, בשעה שמתחוללת שם מגיפה נוראה ל"ע? הרי יש בזה סכנת נפשות!?!". זקיני הרה"ק רבי מאיר אמר לאימי כי אם אבי, הרה"ק רבי אליעזר זאב, רוצה לנסוע, הם יכולים לנסוע ואינה צריכה לפחד. כך היה. הם ארזו את חפציהם ונסעו.

היה זה יום תענית-אסתר. כשהגיעו לעירם מיאלן, תושבי העיר יצאו לקראתו בבכיות, צעקות ותחנונים שהרבי יתפלל עבורם שיושעו. אבי אמר: "מה שיהיה עד קריאת המגילה אינני יודע. אבל זאת אני מבטיח לכם, שכאשר אתחיל לקרוא את המגילה, המגיפה תעצר ולא ישמע עוד שוד ושבר". כך היה, משעה שרבינו התחיל לקרוא את המגילה, לא נשמע שום מקרה נוסף.

פעם אחת אברך נלקח מעיר אחת למחנה הצבא סמוך לעיר סיגט. כשנודע לו על רבינו, יצא בהיחבא ובא להתפלל בבית מדרשו של הצדיק. כשסיפרו לרבינו בבהלה על החייל שהגיע, הצדיק לא הגיב והמשיך בתפילתו. לאחר התפילה החייל ניגש וביקש ברכה מרבינו. הצדיק בירכו שבקרוב ישתחרר מהצבא. אותו אברך סיפר שבאותו יום אחרי חצות הלילה, אדם אחד העיר אותי ושאל מה המספר הצבאי שלי. כשאמרתי לו את המספר הצבאי שלי אמר שהמפקד קורא לי. כשהגעתי למפקד, אמר לי שאני משוחרר.

רבינו אחז במידתו של אברהם אבינו ע"ה בהכנסת אורחים וקיום מצווה זו עד כדי מסירות נפש. ביתו היה פתוח לרווחה לכל עובר ודורש. בחורים, שלמדו בישיבות שונות בסיגט, ולעיתים רעבו ללחם, כי לא היה די להם במה שסעדו לעיתים בבתיהם של בעלי-בתים מקומיים, היו באים לביתו של רבינו ומוצאים שם מזון ומשקה מוכנים לכל דכפין. דורשי רשומות היו אומרים, כי "אליעזר זאב" בגימטריה "אברהם אבינו" (עם האותיות והכולל).

בימי חורפו קרה שהיום העריב ועדיין לא אכל. הרבנית הצדקנית מרת חיה בלה הכינה את מאכלו לעת ערב. והנה עני נכנס וביקש להשיב את נפשו. מכיוון שלחלק את הסעודה לשניים לא היה בה מספיק, רבינו ציווה להגיש לעני את הסעודה שהוכנה עבורו ולא אכל אותו יום. לימים עלה ונתעלה וביתו נהיה לבית המלכות. אז סעדו על שולחנו עשרות יהודים מדי יום, כל אחד כרצונו ומאזויו בכל עת ועונה.

מסופר על יהודי שנסע ברכבת. אחד השוטרים פנה אליו וביקש לראות את המסמכים שלו. מכיוון שלא היו לו, קפץ מהרכבת, ברח לחצר של רבינו והתחבא בביתו. השוטרים רדפו אחריו. באותו זמן היו במקום עשרות עריקים שהתחבאו אצל רבינו. הסכנה להתגלות על ידי השוטרים היתה גדולה מאוד, גם לעריקים וגם לרבינו. השוטרים נכנסו למקום ובדרך נס לא ראו ולא מצאו אף אחד מהאנשים אשר התחבאו בבית-רבינו.

הצדיק הרב פנחס הכהן רבין זצ"ל המכונה 'רבי פנחס הגדול' - נולד בחודש סיוון ה'תקמ"ח (1788) בבוכרה. אביו היה מורה צדק בבגדאד ובא לבוכרה לשמש שם כרב ומו"צ. אביו סירב להתפרנס מהרבנות והיה משתכר כצובע חוטי משי ואורג בדים. בתחילה למד אצל אביו ובהיותו בגיל שמונה שנים הכניסו אביו לישיבתו של הגאון ר' יוסף מאמאן 'המערבי', והיה אחד מן התלמידים הראשונים שפקדו את ישיבתו. ב-כ"ג כסליו ה'תקפ"ג (1822) והוא בן שלושים-וחמש שנים בלבד נפטר רבו, ר' יוסף המערבי. רבינו הוא מונה לשמש כרבה של בוכרה על פי צוואת רבו, ואכן הוא שימש כדיין והרב הראשי של יהדות בוכרה, וכל חבל טורקסטן, טג'קיסטן ואוזבקיסטן.

הנהיג את הקהילה מבחינה רוחנית. כרב ראשי עמד בראש הישיבה, בראש בית הדין ובראש מערכת השחיטה. סייעו לו קבוצת חכמים 'שבעת טובי העיר' של הקהילה וכן הרב פנחס 'הקטן' (נישא למרים, בתו של הרב מאמאן, ועסק בניהול העניינים החומריים של הקהילה). **בעל מופת. נפגש עם אליהו הנביא.**

בשנת ה'תק"ח (1839) נאלצו יהודי משהד לבחור להתאסלם או למות. רבים מהם ברחו וחלקם הגיעו לבוכרה. רבינו השתדל למענם, כאשר פנה לאמיר וביקש שיאפשר להם להיכנס לעיר ולהעניק להם את חסותו. האמיר נענה לבקשה בשל הערכתו הרבה לרבינו. נפטר בערב ר"ח סיוון, כ"ט אייר ה'תרי"ח (1858). חי כ-70 שנים. ציונו בבוכרה. בנו, ר' יצחק חיים היה בן שמונה בפטירת אביו והקהילה מינתה את הרב יוסף בן באבא לראש הישיבה. כשמלאו לבנו ר' יצחק חיים שמונה-עשרה, מינו אותו לשמש כאב"ד וראש הישיבה.

אביו: חכם ר' יצחק (שימש כמורה צדק בבגדאד ומו"צ בבוכרה). **אימו:** מרת שרה. **נשותיו:** מרת רחל (זיווג ראשון), מרת רבקה (זיווג שני). **מרבתי:** הגאונים אביו, ר' יצחק, ר' יוסף מאמאן. **מתלמידי:** הגאונים ר' דוד 'מלמד' חפץ ור' יוסף כוג'הינוף. **ילדיו (מאשתו הראשונה):** מרת לאו, מרת שרה. **ילדיו (מאשתו השנייה):** הגאון ר' יצחק חיים (שימש אחריו כדיין וראש ישיבה. רבה של בוכרה וגלילותיה משנת ה'תרכ"ו ועד לפטירתו בג' בסיוון ה'תרנ"ו). נישא למרת יוכבד, נכדתו של הרב מאמאן, רבו של אביו. בביתו התקיימה הישיבה המרכזית להכשרת רבנים, מורים ושוחטים).

באחד הימים הבחין רבי פנחס הכהן רבין זצ"ל, רבה של יהודה בוכרה, בלוויה של אישה יהודייה. שאל רבינו את המלווים: "להיכן מובילים אותה?". הם השיבו לו: "לעבר בית-החיים". השיב להם רבינו: "טעות בידכם. האישה לא נפטרה אלא חיה. עשו לה הקזת דם ותחיה". מיד עשו לה כדברי הרב, והאישה קמה ועמדה על רגליה.

הדבר התפרסם והגיע עד ארמון האמיר. כששמע את הדברים זימן אליו את ר' פנחס ושאל אותו: "מהיכן ידע כבודו, כי האישה אינה מתה?". השיב לו הרב: "חבר שלי אמר לי". שאל האמיר: "והיכן מקומו של חברך זה?". ענה: "הוא יבוא אלי במוצאי שבת קודש". ציווה עליו האמיר: "אמור לו שהמלך מעוניין לראותו. ואילו אתה, בא אלי ביום ראשון בבוקר!". השיב ר' פנחס: "כדברך אדוני המלך". במוצאי שבת קודש לא בא 'החבר' לרבי פנחס כמדי שבו.

הלך ר' פנחס אל חבריו, שני צדיקי הדור בבוכרה - מולא מור ומולא חלפתא, ושאל אותם: "מדוע לא הגיע אלי אליהו הנביא הלילה?". הללו ענו לו: "אליהו הנביא כועס עליך מאחר שקראת לו 'חבר'. היית צריך לכנותו: 'רבי ומורי'. אבל דע לך, שאף על פי כן, מסר לנו אליהו הנביא כי מחר בבוקר תלך אל המלך כאשר הבטחת לו, והוא יצטרף אליך". בשעות הבוקר השקיף האמיר מארמונו וראה את רבי פנחס מגיע, ומעל ראשו מרחפת עננת אש. חשש המלך פן רבינו ישרוף את ארמונו, ושלח לר' פנחס לומר לחברו, שילך ולא יכנס לארמון, והוא יבוא לארמון לבדו. כאשר נכנס ר' פנחס לארמון אמר לו האמיר: "את 'חברך' ראיתי, אשרך שזכית לכך". ושלח אותו מפניו בכבוד גדול. (מעובד מתוך 'ליקוטי ניסים')

הסיבה שהוצמד לשמו את הכינוי: 'רבי פנחס הגדול' כפי המסופר במסורת העדה, שהאמיר - שליטה של בוכרה, היה מוסלמי קנאי. על פי דיני האסלאם אסור למוסלמי לשתות יין ומשקאות חריפים. על היהודים נאסר למכור יין למוסלמים. הגיעו שמועות, שהיהודים הפרו את הצו ומכרו למוסלמים יין. השופט העליון הזמין את נשיא היהודים רבי פנחס והתרה בו, שמעשים כאלו לא יחזרו על עצמם. לימים נתפסו מוסלמים שיכורים. לאחר חקירה התברר, שקנו את המשקה מיהודים. כששמע על כך האמיר הוא זימן אליו את הרב ודרש ממנו ומתשעה מראשי הקהילה למצוא את מוכרי היין ולהסגיר אותם למלכות, על שעברו על הצו שאוסר מכירת משקאות אלכוהוליים למוסלמים.

רבי פנחס שחש שאם ימסור את שמות היהודים, שמכרו יין למוסלמים, יעניש אותם המלך בעונש חמור מאוד. לכן סירב יחד עם ראשי הקהילה. האמיר שנפגע מכך וראה במעשה זה פגיעה קשה וכן חשש, שאם הרב היהודים וראשי הקהילה מתנהגים כך, אזי גם היהודים שיראו את מעשהו עלולים לזלזל במלכות ועל כן גזר, שיש להפיל את רבינו ואת ראשי הקהילה היהודי ממרומי המגדל הגבוה בעיר (מהמינארט) שגובהו שלושים ושמונה מטר, למען יראו ויראו במעמד כל אנשי הקהילה. כמובן, נפילה מגובה שכזה היא גזר דין מוות.

רבינו קיבל עליו את הדין בגבורה. הם קשרו את ידיו מאחור והעלו אותו. אנשי הקהילה הכריזו צום ותפילה כדי להעביר את רוע הגזירה. במועד גזר הדין עדיין הרב סירב למסור את השמות. השומר ניגש והפיל את רבינו מראש המגדל, כאשר כל אנשי העיר ניצבים בתחתית המגדל. אך התרחש נס, ועל אף שהוא נפל, רבינו לא נפגע כלל. לתדהמת כל הנוכחים רבינו קם מיד ועמד על רגליו.

האמיר, שהארמון שלו היה במקום סמוך צפה באירוע. כשראה את הנס שהתרחש לרבינו, התמלא ביראה ופחד שמא הרב יתנקם ויפגע בו. האמיר רצה לפייס את רבינו, ולכן ציווה להביא אותו אל ארמונו. כשהגיע רבינו לארון, נתן לו האמיר מתנות ואף הורה שמכאן ולהבא יש לנהוג כבוד ביהודים. מאותו המקרה כונה רבינו בפי הכול רבי פנחס 'הגדול'.

הגאון הרב דוד חיים שלוש זצ"ל - נולד ב-י' טבת ה'תר"ף (1920) במרוקו. כאשר היה כבן חצי שנה הוריו עלו לארץ. על אביו מסופר, שכאשר היה כבן שנתיים וחצי נטה למות. מכיוון שכל אחיו נפטרו במהלך השנים, ניגש הסב להתפלל וביקש מבורא עולם שיניח לבנו ויקח אותו, ואכן לאחר כשבוע נפטר הסבא ר' דוד ואילו אביו הבריא מחוליו.

למד בישיבת 'פורת יוסף' בירושלים. נשלח בשנת ה'תשי"ג (1953) ע"י הראשון לציון דאז, הג"ר בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל, לשמש כרב הראשי הספרדי של העיר נתניה. **תפקיד אותו מילא במשך 63 שנים! עד פטירתו.** בשנת ה'תשמ"ג (1982) מונה כחבר במועצת הרבנות הראשית לישראל. פרסם למעלה מעשרה ספרים בתחומים הלכתיים ואחרים. ביסס וחיזק את מנהגי עדת מרוקו שהוא נמנה עליה. **גאון ובקי עצום בכל מכמני התורה. ענוותן מופלא.** לחם את מלחמתה של תורה. שקדן עצום. דבק בבורא בכל ליבו. **אהב את ישראל בכל נפשו.** נפטר ב-ב' סיוון ה'תשע"ו (2016). חי כ-96 שנים. ציונו בהר המנוחות בירושלים.

סבא: ר' דוד (המכונה 'דוד המלך'). **אביו:** ר' יוסף יצחק (אב"ד, רב עדת המערבים בירושלים וכן היה מרבני ישיבת פורת יוסף). **אישתו:** מרת דינה (בת ר' מאיר ועקנין ששימש כאב"ד טבריה). **אחיו:** ר' אברהם (רבה של כפר סבא. תלמיד הגאון ר' עזרא עטיה). **מילדינו:** (ה' חנן את רבינו ב-12 בנים ובנות, שניים נפטרו בחייו): הרבנית מרים דיין (אשת הרב של צפת), ר' אליהו (בנו הגדול של הרב משמש כרב בבולטימור ארה"ב), מרת ניצה ע"ה (נפטרה בשנת ה'תשנ"ד), ר' אוריאל (מורה בישראל), ר' נתנאל משה ז"ל (רב, נפטר בשנת ה'תשס"ד), הרבנית רותי (נישאה לר' שמעון חדד-רב ברחביה), ר' שלמה (מנהל ההקדש הספרדי צפת מירון), ר' יהודה (רב שכונת משכנות זבלון בנתניה וראש כולל), ר' יוסף יצחק (רב במועצה איזורית דרום השרון וכן משמש כיושב ראש ארגון הרבנים האזוריים), ר' איתן (רב, עו"ד), מרת יעל בריח (מורה) ור' עמירם שלוש (משמש כרב).

מספריו: **ישו"ת חמדה גנוזה**- ג' חלקים הכוללים מידע מקיף אודות הפעלת חשמל בשבת וביום טוב, תכלת של ציצית, זמן בין השמשות, שנת שמיטה, השתלת איברים, קביעת רגע המוות וכו' **ינדחי ישראל יכנס**- בנושא יהודי אתיופיה המכונים פלשים **איילת השחר**- על מגילת אסתר **אור חדש**- על התורה **ימכתם לדוד**- פירוש על תהילים, מחזור לראש השנה ויום כיפור **ישושנים לדוד**- דרשות למועדי השנה וימים נוראים, ולימי שמחה **ימשכיל לדוד**- פירוש למסכת אבות, פירוש לאגדות חז"ל, והספדים **פירוש לסליחות ועוד.**

יפר ידידי ורעי, ר' אלון ארביב הי"ו המשמש כמזכיר הראשי של בית-הדין הרבני נתניה זוכה להוציא עלון שבועי בשם 'אורי וישעי' מעשה שהיה עד אליו: לפני כשמונה עשרה שנה התבקשתי ע"י ידיד קרוב, שאבוא לאסוף את מורינו הרב זצ"ל מביתו, מאחר שהוא ביקש ממנו לשמש כסנדק לבנו שיחיה. הרב זצ"ל הסכים מיד, ואמר לו את המקום ושעת הברית.

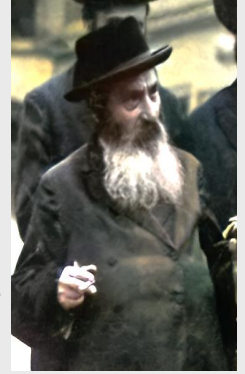
לפני שהגעתי לביתו התקשרתי ומיד הרב ענה לי, "כן". אמרתי לו, שאני בא לקחת אותו לברית, שהוא מוזמן אליה. והוא אמר לי: "אני תיכף יורד". רבינו ירד מביתו נכנס לרכב אך פלא היה בעיניי, **הרב ללא הטלית שלו**, חשבתי לתומי, שיתכן וכבר לקחו את הטלית או שהרב יקח טלית מהאולם. אך כמובן, מחמת כבוד הרב, לא שאלתי על כך, אך שאלתי בנושא הלכתי אחר, ורבינו ענה לי בחריפות ובידיעה מעמיקה, וכל הנסיעה הודיתי לבורא, שסיפק בידי את הזכות לקחת את הצדיק ברכבי, למרות שידעתי שלא אוכל להשתתף בסעודת ברית המילה, שהיא סעודת מצווה, כי אצטרך גם להחזיר את הרב לביתו.

כשהיגענו לאולם, הייתה שמחה רבה נסוכה על כל המשתתפים, וכל הקהל פרץ בשירה אדירה "ימים על ימי מלך תוסיף" וכו', ומיד התחילו במילה, כל הזמן ידו של הרב לא משה מידי, אך היה דבר מוזר, **הרב לא עלה לכיסא אליהו, ומי שעלה היה חמיו של אבי הבן**, ואכן הברית נעשתה והרב זצ"ל לא היה סנדק, כמובן, שהרב הוא זה שבירך את הברכות לאחר הברית, ומיד ביקש לחזור לביתו.

בדרך שאלתי: "הרי כת"ר היה צריך לשמש כסנדק, מדוע לא ישבתם על הכיסא או שבכלל לא הייתם מטריחים את עצמכם לבוא עד לכאן". השיב לי הרב בעוונה ובחן: "אבי הבן שוחח איתי לפני מספר ימים וביקש, שאסכים להיות הסנדק בעבור בנו, מיד השבתי לו שכן, ובפרט שהברית בצהריים, כך שזה זמן המנוחה ואיני נמצא ברבנות".

"אלא שהבוקר הגיע אלי האבא לבית הכנסת, ואמר לי **שחמיו כועס מאוד על שנותן את הכיבוד לרב**, ולא ייתכן שהוא יפסיד סנדקאות, אך אבי הבן בשלו ואמר שלא ייתכן לבזות את כבוד התורה, כבר הרב הוזמן, והוא לא יכול עכשיו לבטל זאת, כששמע דברים אלו אמר לו חמיו: 'תנסה לשכנע אותו, ואם יסכים- מה טוב, ואם לא, אז לא תהיה לי ברירה'. בבוקר, כששמעתי זאת השבתי לו: 'חלילה, חמיר קודם, הוא צודק, לתת את הסנדקאות לסבא זה דבר טוב, אני מוותר, העיקר שיהיה שלום בית'."

אז הקשיתי על הרב זצ"ל: "אז אם כן, מדוע בכל זאת הגיע הרב?", השיב לי: "האבא הזמין אותי והסכמתי להופיע בשמחתו, וכי אני צריך להתנות את הגעתי לברית בכך שאהיה סנדק, ואם לא אז אני פטור מלהופיע? אני ביקשתי לכבד את אבי הבן, שהזמין אותי ותו לא. אין זה קשור כלל ועיקר לגבי הסנדקאות". אציין, ששוחחתי עם אבי הבן לאחר הברית, והוא תיאר לי את העוול ועוגמת הנפש, שעשה לרב זצ"ל, אך הרב ניחם אותו במתק שפתיו וחזר ואמר, **שהוא לא מבין, מדוע הוא דואג לכבוד שלו באומרו: "הרי יש ברית והזמנת אותי, אז אני צריך להשתתף!"**

האדמו"ר הרב ישראל הגר זצ"ל- נולד ב-ב' אלול ה'תר"ך (1860). נקרא על שם חותן סבו, הגאון רבי ישראל פרידמן מרוז'ין. לאחר נישואיו עבר ללמוד בבית חותנו בדז'יקוב ולאחר פטירת חותנו חזר לויז'ניץ. לאחר פטירת סבו בשנת ה'תרמ"ה (1885) התמנה לרב בעיירה בידוולה, במרמורש. בשנת ה'תרמ"ח (1888) נאלץ לברוח מהעיירה לויז'ניץ עקב הלשנה. עם פטירת אביו בשנת ה'תרנ"ג (1893) בהיותו כבן 33 שנים בלבד החל לשמש כאדמו"ר לחסידי ויז'ניץ (האדמו"ר השישי). עשרות אלפים מיהודי אירופה היו לחסידיו. באותו זמן הקים הרב את ישיבות 'בית ישראל' ו'דמשק אליעזר' בויז'ניץ, שבראשה עמד בנו ר' אליעזר הגר. הישיבה התקיימה בעיירה עד השואה.

ב-י"ג באב ה'תרע"ד (1914), מספר ימים לאחר פרוץ מלחמת העולם הראשונה נפטרה אשתו. אולם, הרב סירב להמלט מהעיר, מחשש שיפיל פחד על היהודים הנותרים. לאחר שהרוסים חיפשו אחריו כדי לגייס אותו נאלץ להימלט לקוסוב, שם התגורר אצל קרובו, ר' משה הגר (בעל ה'לקט עני'). אולם כחודשיים לאחר מכן נאסר על ידי הרוסים ושוחרר לאחר השתדלות של חסידיו. **נודע בצדקתו וקדושתו, וביאהבת ישראל שלו ובענוותנותו הגדולה. בעל רוח-הקודש. גאון בתורה. רבים פנו אליו ונושעו.** נפטר ב-ב' סיוון ה'תרצ"ו (1936). חי כ-76 שנים. ציונו הועבר מרומניה ע"י בנו (האדמו"ר ר' חיים מאיר) לארץ הקודש. הוא פנה לגאון ר' דוד שפרבר (אב"ד בראשוב) שהתגורר

ברומניה ולגאון ר' משה דוד אסטרייכר ושניהם התירו הוצאת הארון והבאתו לארץ ישראל. נטמן באוהל בבית הקברות שומרי שבת בבני ברק (שם נטמנו רוב אדמו"רי החסידות שהלכו לעולמם).

אביו: האדמו"ר ר' ברוך (בעל 'אמרי ברוך' מוויזשניץ). **אמו:** מרת ציפורה. **אחיו:** ר' פנחס מבורשא. **מרבתי:** סבו, ר' מנחם מנדל (ה'צמח צדיק'), חותנו, ר' מאיר הורוביץ (ה'אמרי נועם' מדז'יקוב). **נשותיו:** מרת הינדא (זיווג ראשון- נישא בשנת ה'תרל"ה. בת ר' מאיר הורוביץ, בעל 'אמרי נועם' מדז'יקוב), מרת מרים (זיווג שני- נישא בשנת ה'תרפ"א, בת ר' יעקב כהנא אב"ד חצי-עמר), מרת שיינדל הי"ד (זיווג שלישי- נישא בשנת ה'תרפ"ז, בת ר' יעקב לייב מטריסק. נרצחה בשואה). **בניו:** האדמו"ר ר' מנחם מנדל (ראש ישיבה ואדמו"ר בוישובה), האדמו"ר ר' חיים מאיר (מילא את מקום אביו בגרויסוורדיין, ולאחר מכן בבני ברק), האדמו"ר ר' אליעזר (מילא את מקום אביו בויז'ניץ), האדמו"ר ר' ברוך (מייסד חסידות סערט-ויז'ניץ), ר' שמואל אבא. **בנותיו:** מרת חיה (נישאה לר' שלום רוקח מסקאהל), מרת חוה (נישאה לר' אלטר יחזקאל הורוביץ מדז'יקוב), מרת שרה (נישאה לר' צבי חיים הורוביץ מרימינוב), מרת דבורה (נישאה בזיווג ראשון לר' אלטר מנחם מנדל הגר מבורשה ובזיווג שני לר' משה חיים לאו, רבה של פיוטורקוב), מרת שיינא רחל (נישאה לר' אברהם יהושע העשל מזינקוב), מרת העניא (נישאה לר' מרדכי שרגא פרידמאן מבויאן צ'רנוביץ'). **מספריו:** **יאהבת ישראל- על התורה ומועדים יאור ישראל.**

○ נדר ומרדכי הרימו כוסיות 'לחיים' ואיחלו 'מזל וברכה', להצלחת העסקה החדשה. הנתונים שהציג מרדכי, הסוחר הנודע מבוקרסט שברומניה, לסנדר, יהודי אמיד מעאראד, היו מפתים. סנדר נתן את אמונו באיש, הגיש לידיו את הכסף, וציפה לרווחים. עברו שבועות וחודשים. סנדר המתין בקוצר-רוח לידיעה כלשהי. עם הזמן החלו הספקות לכרסם בלבו. הוא נתן את כל כספו, ומי יודע אם פעל נכון?

יום אחד נשמעו נקישות על דלת ביתו. האיש שבפתח הודיע לו: "מרדכי פשט את הרגל. כספר וכספם של כל לקוחותיו, ירדו לטמיון- והוא נעלם". הזר יצא, מניח את סנדר המום. האיש פרץ בבכי: "מאדם אמיד, נעשיתי אביון". הוא התקשה להסתגל למצבו החדש והסתגר בביתו. ידידיו הציעו לו לצאת ולהיות רוכל בכפרים, שבהן אין מכירים אותו. כך תיחסך ממנו הבושה, והוא ישתכר לפרנסת ביתו. קיבל סנדר את העצה ויצא לדרך.

בעיירה גרוסוורדיין שכן באותה עת ר' ישראל מוויז'ניץ. הרב קיבל כל יהודי באהבה והרעיף שפע ברכות. סנדר החליט להיכנס לרבי ולקבל את ברכתו בדרכו החדשה. הרבי קיבלו בסבר פנים יפות ובירכו. לא עבר זמן רב, וסנדר ראה בהתממשות הברכות. הוא הצליח מאוד, קנה בזול ומכר ברווח נאה. במרוצת הזמן החל לסחור גם עם הגויים, מכר לרבים מהם בהקפה, ואחת לכמה חודשים בא אליהם לגבות חובות.

דבקותו ברבינו התחזקה. אחת לחודש שב לביתו, משאיר לאשתו סכום נאה לפרנסת הבית, ושוב יוצא למסע. בכל נסיעה היה הולך לגרוסוורדיין ונכנס לצדיק. ביקורו האחרון התנהל בדרך שונה מן הרגיל. הרבי קרא את הפתקה, שהגיש לו, ובה בקשותיו, אך לא מיהר להשיב. בעיניים חודרות הביט בסנדר זמן-מה, ולבסוף אמר: "**שתינצל מידי הגויים**". סתם ולא פירש.

לא היה לסנדר קצה חוט להבין את כוונת הצדיק. לא עברו ימים ודברי הרבי נשכחו. באחד מסיבובי גביית החובות בא לפלוטניצה. לעת ערב ניגש לאחרון שבבעלי החוב, אנטוני האיכר. האיש קיבל את פניו בחיך ואמר: "כבר חשיכה, ואתה תשוש ועייף. שכב לישון כאן ומחר בבוקר אשלם חובך". סנדר לא רצה ללון בבית, שיש בו פולחן והתחמק בתירוץ, שהבית קטן, ולא יהיה להם נוח להלינו שם. אנטוני דחק בו והציע לו לישון באסם שבחצרו, שם בחר גם בנו, תאודור, מצע נוח על הקש. עייפותו של סנדר גברה עליו, והוא הסכים.

סנדר ניסה לישון, אבל השינה נדדה ממנו. לבסוף סבר, כי אולי המקום שבו שכב לישון, אינו נוח לו. הוא שאל את בן האיכר האם יסכים להחליף איתו מקום. הצעיר נענה, וחיש שקע בשינה עמוקה. אך לסנדר ההחלפה לא הועילה כלל. כשנכח, כי לא יצליח לישון, החליט לקום ולצעוד לעיירה הסמוכה, שבה היה אמור לפגוש עוד לקוחות. את חובו של אנטוני יגבה בדרך חזרה. גם לאנטוני היו 'נדודי שינה'. באותה שעה החל להסיק את התנור בביתו. לשאלת אשתו ענה, כי הוא מתכוון להרוג את היהודי ולהשליך את גופתו לתנור. האישה נבהלה, אך אנטוני הסביר לה, כי יש כסף רב ברשות היהודי, וכך ייטלו את הכסף וגם ייפטרו מהחוב.

הלה יצא בחושך וחרבו בידו אל האסם. הוא ידע בדיוק היכן שכב סנדר לישון, ובהינף יד הטיל את החרב על הישן והרגו. הוא גרר את הגופה לתוך הבית ואז פתאום ראה את פני ההרוג: בנו, תאודור! "מה עשית? רצחת את הבן שלנו!", צעקה אשתו. הוא התגונן וטען, כי הדבר נעשה בשגגה. ריב קולני פרץ ביניהם. באותו זמן צעד סנדר לעבר העיירה השנייה. שוטרים שראו אותו חשדו, שהוא גנב. הוא סיפר להם, מי הוא, והיכן לן בלילה, והשוטרים לקחוהו עמהם לבית האיכר, כדי לאמת את דבריו. בהגיעם אל הבית שמעו מאחורי הדלת את קולות הריב.

האיכר זעק, כי כוונתו הייתה להרוג את היהודי והבן נהרג בטעות, ולכן עכשיו עליהם לטעון, שהיהודי האורח הרג את בנו... לא עברו דקות אחדות ואנטוני נלקח כבול באזיקים בידי השוטרים. הם אמרו לסנדר, כי 'שיחק לו מזלו' שתפסוהו. אלמלא כן הם היו מאמינים לאנטוני, וסנדר היה יושב במאסר על רצח הבן. סנדר נשא עיניו לשמים והודה לה'. או-אז נזכר פתאום במילים שאמר לו הצדיק: "**שתינצל מידי הגויים**".

רבי ישראל הגר זצ"ל - נולד ב-ב' אלול ה'תר"ך (1860). נקרא ישראל על שם חותן סבו רבי ישראל מרוז'ין. לאחר נישואיו הראשונים עבר ללמוד בבית חותנו בדז'יקוב ולאחר פטירת חותנו חזר לויז'ניץ. לאחר פטירת סבו בשנת ה'תרמ"ה (1885) נתמנה לרב בעיירה בידוולה, במרמורש.

בשנת ה'תרמ"ח (1888) נאלץ לברוח מהעיירה לויז'ניץ עקב הלשנה. עם פטירת אביו בשנת ה'תרנ"ג (1893) נתמנה לאדמו"ר לחסידי ויז'ניץ (האדמו"ר השישי), והוא בן 33 בלבד. גדולי הדור כינוהו 'הצדיק הטוב והמתוק'. עשרות אלפים מיהודי אירופה היו לחסידיו. באותו זמן הקים הרב את ישיבת בית ישראל ודמשק אליעזר בוויז'ניץ, שבראשה עמד בנו ר' אליעזר הגר. הישיבה התקיימה בעיירה עד השואה.

ב-י"ג באב ה'תרע"ד (1914), מספר ימים לאחר פרוץ מלחמת העולם נפטרה אשתו. אולם הרב סירב להמלט מהעיר מחשש, שיפיל פחד על היהודים הנותרים. לאחר שהרוסים חיפשוהו למטרת גיוס נאלץ להימלט לקוסוב, שם התגורר אצל קרובו, ר' משה הגר (בעל ה"לקט עני"). אולם לאחר כחודשיים נאסר על ידי הרוסים ושחרר במאמצי החסידים. **נודע בצדקתו וקדושתו, וב"אהבת ישראל" שלו ובעוונותו הגדולה. בעל רוח-הקודש. גאון בתורה. רבים פנו אליו ונושעו.**

נפטר ב-ב' סיוון ה'תרצ"ו (1936). חי כ-76 שנים. ציונו הועבר מרומניה ע"י בנו (האדמו"ר ר' חיים מאיר) לאחר שהבטיח לעשות ככל יכולתו להעלות את אביו לארץ הקודש. הוא פנה לגאון ר' דוד שפרבר (אב"ד בראשוב), שהתגורר ברומניה ולגאון ר' משה דוד אסטרייכר ושניהם התירו הוצאת הארון והבאתו לא". הוא נטמן באוהל בבית הקברות שומרי שבת בבני ברק (שם נטמנו רוב אדמו"רי החסידות שהלכו לעולמם).

אביו: ר' ברוך (בעל 'אמרי ברוך' מוויזשניץ). **אמו:** מרת ציפורה. **אחי:** ר' פנחס מבורשא. **מרבתי:** סבו, רבי מנחם מנדל (ה"צמח צדיק"), חותנו, ר' מאיר הורוביץ (ה"אמרי נועם" מדז'יקוב). **נשותיו:** מרת הינדא (זיווג ראשון - נישא בשנת ה'תרל"ה בת ר' מאיר הורוביץ, בעל 'אמרי נועם' מדז'יקוב), מרת מרים (זיווג שני - נישא בשנת ה'תרפ"א, בת ר' יעקב כהנא אב"ד חצי-

עמר), מרת שיינדל הי"ד (זיווג שלישי - נישא בשנת ה'תרפ"ז, בת ר' יעקב לייב מטריסק. נרצחה בשואה). **בניו:** ר' מנחם מנדל (ראש ישיבה ואדמו"ר בוישובה), ר' חיים מאיר (מילא את מקום אביו בגרויסוורדיין, ולאחר מכן בבני ברק), ר' אליעזר (מילא את מקום אביו בוויז'ניץ), ר' ברוך (מייסד חסידות סערט-ויז'ניץ), ר' שמואל אבא.

בנותיו: מרת חיה (נישאה לר' שלום רוקח מסקאהל), מרת חווה (נישאה לר' אלטר יחזקאל הורוביץ מדז'יקוב), מרת שרה (נישאה לר' צבי חיים הורוביץ מרימינוב), מרת דבורה (נישאה בזיווג ראשון לר' אלטר מנחם מנדל הגר מבורשא ובזיווג שני נישאה לר' משה חיים לאו, רבה של פיוטורקוב), מרת שיינא רחל (נישאה לר' אברהם יהושע העשל מזינקוב), מרת העניא (נישאה לר' מרדכי שרגא פרידמאן מבויאן צ'רנוביץ'). **מספריו:** **אהבת ישראל** - על התורה ומועדים • **אור ישראל**.

ל הלא סיפורים מופלאים המעובדים מהספר 'קדוש ישראל', שמהם ניתן ללמוד מעט מגדולת רבינו: החסיד ר' דוד סלר חלם פעם, כי הובא למשפט בפני בית הדין שלמעלה ונפסק **דינו להסתלק מן העולם**. לפתע ראה, שנפתחה דלת ורבינו נכנס, ניגש אל שולחן הדיינים והחל לטעון לטובת הנדון.

לאחר הטיעון שוב דנו השופטים, ויצא הפסק, שיש להשאירו בחיים. בקומו בבוקר זכר ר' דוד את חלומו, והיות שלא מצא מנוחה לנפשו, נסע אל רבינו זצ"ל. **תיכף בהכנסו בטרם פצה פיו לספר חלומו, אמר לו הצדיק: "אבל הטענות שלי בכל זאת הועילו" - אזי הבין, שזה לא היה חלום גרידא, כי אם מציאות ממש.**

יהודי מטרנובה חלה פעם קשות, ואיתו גם ילדו. מחלתם נמשכה זמן מסוים, ועקרת הבית טיפלה בעמל רב בשני החולים. באחד הימים, ביושבה לנוח קמעא מרוב עייפותה, השעינה ראשה על השלחן ונרדמה. והנה חלמה, שנכנסה לאולם גדול, שם ישבו רבנים בעלי הדרת פנים ולמדו תורה. היא התייצבה בפתח, הסתכלה והזינה עיניה במראה מתוך הנאה.

לפתע ניגש אליה יהודי מהיושבים שם ושאל אותה: "האם שמך עטל בת פרל?" - "כן", השיבה האשה. פתח היהודי את ידיו וראתה, כי בידו האחת החזיק אבן יקרה גדולה ובידו השנייה - קטנה. "באיזה ילום את בוחרת?" - שאל אותה בעל הדרת הפנים. "רבי, אני חפצה בשניהם", ענתה האשה. **"את שניהם גם לי אין נותנים"**, הפטיר נשוא הפנים.

"אם כן אני בוחרת בגדול", אמרה האשה, ותיקץ משנתה. לא עבר מעת-לעת ובעל האשה, הבריא, אולם הילד החולה ל"ע נפטר. חודשים מספר לאחר מכן בא רבינו לביקור במרמורש, ובין הבאים אליו עם הפתקאות היו גם הבעל והאשה הללו. בהיכנסם אל הקודש פנימה, הכירה האשה, כי רבינו הוא זה שנתן לה לבחור בין היהלומים, וכתוצאה מאותה בחירה הבריא בעלה ובנה נפטר ל"ע. בהיזכרה בכל המאורע, הזדעזעה מאד והתעלפה. מיד הוציאוה משם, ובהשב נפשה בקרבה סיפרה את כל השתלשלות האירועים.

בתקופת מלחמת העולם באו מספר יהודים מעיר סיגט אל רבינו והתאוננו, כי בלשכת הגיוס שבעירם מונה קצין אוסטרי בשם דיאמנט, שהוא קפדן מאד. מסרב לקבל שוחד ומגייס כל אחד לצבא. הצית רבנו סיגריה והסתובב בחדרו אנה ואנה כשהוא מהורהר. כעבור זמן מסוים אמר: "סעו לביתכם, חצי דיאמנט המתקתי". למחרת, כל מי שהלך להתייצב - שוחרר.

הרה"ק רבי חיים אלעזר שפירא זצ"ל אבדק"ק מונקאטש - נולד ב-ה טבת ה'תרל"ב (1871) בסטריז'וב שבפולניה. נקרא ע"ש אבי זקנו, ר' אלעזר שפירא מלאנצהוט. מצאצאי ר' צבי אלימלך מדינוב (בעל ה'בני יששכר'). כבר משחר ילדותו ראו את עמקות שכלו ומהירת השגתו וכח זכרונו הנפלא. בהיותו כבן שלוש שנים חלה והגיע עד שערי מוות והוסיפו לו את השם חיים. גאון אדיר בתורה בנגלה ובנסתר. למד תורה מתוך יסורים. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תרע"ד (1913) מילא את מקומו. מגדולי מנהיגי היהדות באונגארן שהשפעתו התפשטה על פני תבל. נודע בדרשותיו הנלהבות שעוררו את הלבבות. הקים את כולל תפארת צבי (ע"ש אביו). הקים את שכונת בתי מונקאטש בירושלים. ולאחר מלחמת העולם הראשונה ייסד את ישיבת דרכי תשובה, שמשכה אליה רבים מכל רחבי הונגריה וצ'כוסלובקיה, הוא אף עמד בראשה. נפטר ביום ב' סיון ה'תרצ"ז (1937). ציונו בבית העלמין בקרופיץ. חי כ-66 שנים. לאחר פטירתו שימש חתנו, ר' ברוך יהושע רבינוביץ כרב העיר ואדמו"ר חסידות מונקאטש.

סבא (מצד אביו): ר' שלמה (בעל השם משלמה). **אביו:** ר' צבי הירש ממונקאטש (בעל 'דרכי תשובה'). **אמו:** הרבנית אסתר. **בתו (היחידה):** מרת חיה פרימא רבקה (נישאה לר' ברוך יהושע ירחמיאל רבינוביץ). **נשותיו:** הרבנית חיה חאשא (בת ר' שרגא יאיר רבינוביץ מביאלובז'ג-זיווג ראשון, נישא בשנת ה'תרמ"ז-1886), הרבנית רחל פרל (בת ר' יעקב משה סאפרין מקאמארנא-זיווג שני, נישא בשנת ה'תרפ"ז-1926. התגרש מאשתו הראשונה לאחר שבמשך עשרים שנה לא היו לו ילדים ממנה!). **מתלמידיו:** ר' יצחק אייזיק מושקוביץ (אב"ד מאור הגולה), ר' נטע שלמה שליסל (דומ"ץ מונקאץ ומח"ס נטע שעשועים), ר' דוד קליין (מח"ס בית ארזים), ר' יצחק שטרנהעל (מח"ס כוכבי יצחק ורב בבליטמור), ר' יחיאל מיכל גאלד (מח"ס מאסף לכל המחנות). **מספריו ימנחת אלעזר-5** כרכים, שו"ת **אות חיים- הלכות תפילין יאות שלום- הלכות מילה ידברי קודש- דרשות ידברי תורה- 9** כרכים המכילים חידושים, רמזים ואגדות **ידרכי תשובה- הלכות מקוואות יגהות הירושלמי- פירוש על תלמוד ירושלמי יחיים ושלום- על התורה יאדון כל יחמישה מאמרות- תורת שבת, סמוכים לעד, נוסח התפילה, מילי דהספידא, זיכרון צדיקים ימשמע ישועה- חיזוק אמונה בביאתו הקרובה של המשיח ינימוקי אורח חיים- על חלק אורח חיים בשלחן ערוך יעולת תמיד- על מסכת תמיד תלמוד בבלי ישער יששכר- על המועדים.**

בספר 'שיח זקנים' מובא סיפורו של הרה"ח ר' חיים אלטר לעפקאוויטש: "אבי ז"ל הוצרך להתייצב בפני ועד הצבא ביום צום גדליה בשנת ה'תרצ"ב (1930) בערך, וכידוע כדי להיפטר מהשירות הצבאי היו משחדים את אנשי הוועד (קאמיסיאן), אבל בעיר נירעדהאז, שם הוצרך אבי להתייצב, היה קאמיסיאן שהיה שונא ישראל מובהק ועל אף תאוותו לממון- היה כובשה ובלבד שיוכל לצער ולשלוח לצבא יהודי. אחד מאנשי עירנו, הרה"ח ר' לייבוש קליין ז"ל, נסע בראש השנה לרה"ק ממונקאטש. שלח אבי עמו פתקא אל הרה"ק, כדי שיברך אותו שיוכל, על אף שהמצב שנראה ללא מוצא להשתחרר מן הגיוס לצבא. ביום צום גדליה בבוקר חזר ר' לייבוש ממונקאטש ברכבת. באותה רכבת נסע אבי לנירעדהאז להתייצב בפני ועד הצבא, ופגש את ר' לייבוש באחד הקרונות. אמר לו ר' לייבוש, שהרב ממונקאטש אמר: "עוד היום תחזור, משם עם זקנך ופאָטֶיךָ".

"כשהגיע אבי לנירעדהאז, כבר מצא שם את אביו, שהראה לו בידיו, שכבר עשה כל מה שביכולתו ואי אפשר לשחדו, ואינו רואה כל מוצא. אבי עשה איזה פעולה ברגלו, וגם מרח על המקום ההוא, שע"י זה היה נראה כחולה מעט. והנה בדרך כלל, אף כשהגיעו חולים שבאמת, לא היו מסוגלים לשרת בצבא, מכל מקום ברשתם היו אנשי הצבא גוזזים את זקנם ופאותיהם, ורק לאחר מכן היו משחררים אותם לנפשם". "כשעמד אבי לפני אנשי הוועד, וראו את החולי על רגלו, אמרו 'שמה מונח המטבע'. כלומר, שאבי עשה כאן איזה רמאות, ואעפ"כ שלא כדרך הטבע שחררו אותו, וגם לא התעללו בו ולא גזזו את זקנו ופאָטֶיךָ, ואמרו לו שישלחו אליו את כתב הפטור באמצעות הדואר. זוכר אני כשהגיע הפטור, היה כתוב, שבשנים כתיקון משוחרר, ובעת מלחמה ג"כ אינו ראוי, כי אם לעשות איזה שירות, אבל לא להחזיק כלי מלחמה בידו".

יפר הגה"צ ר' אלחנן היילפרין ששמע מהרה"צ האדמו"ר ממונקאטש שליט"א: רבינו בהיותו בבית הרפואה בבודאפסט, בחודשי החורף ה'תרצ"ז (1937) קודם פטירתו, ביקש לסדר לו מניין לשבת בחדר פרטי בבית-הרפואה. ההנהלה הסכימה, בתנאי שישמור על השקט שלא יטרידו את החולים. אולם רבינו במנחה ער"ש, אמר בזעקת הלב את הפסוקים: "יאמרו גאולי ה'... וממערב מצפון ומימים (תהלים קז,ג)". ובאמרו הפסוקים "ויצַעְקוּ אֶל ה', ויצַעְקוּ אֶל ה'" רעשו סיפי הבית מקול בכייתו, עד שהתקבצו כל המון אנשי בית-הרפואה כי נבהלו".

מיד הגיע המנהל וטען שרימו אותו, כי לא קיים הרה"ק הבטחתו לבל ירעיש, ענה לו הרה"ק: 'וכי אני הראשון, שעושה רעש בבית-הרפואה? הלא אתמול היה רעש כזה, ועוד גדול משל היום'. השיב המנהל: 'הרעש אתמול היה מחמת פצוע קשה שהובא לכאן, ולא יכלו להשקט את כאביו, ומחמת כן צעק בקולי קולות, ודבר כזה קורה מזמן לזמן בבית-הרפואה, אבל רעש הרבי היה על חנים ולא דבר'. ענהו הרה"ק בהתרגשות: 'מה אתה יודע על גודל הכאב וצער השכינה הקדושה וצער כלל ישראל, האם תדע כמה כואב ומר ליהודי, המצפה כבר אלפיים שנה לביאת המשיח? הלא הכאב גדול פי כמה, ואיך לא אצעק?!' (שיחתן של עבדי אבות)

רבינו חיבב מאוד את נכדו הקטן, צבי (שנולד לאחר שנים ארוכות לבתו היחידה). בחודש אלול, בשנה האחרונה לחייו, כשתקע האדמו"ר בשופר, ביקש הילד שיתקע עוד תקיעה אחת בעבורו. הסב נענה, וכל החודש תקע עוד תקיעה לשמחת נכדו. כשהגיע ערב ראש-השנה לא תקע האדמו"ר בשופר, מכיוון שאין תוקעים בערב ראש-השנה. אולם הנכד לא ויתר, רקע ברגליו והתחנן: "תקיעה אחת, רק תקיעה אחת". לבסוף הסב נכנע לו ותקע תקיעה אחת. בראש-השנה, לפני התקיעות, פתח האדמו"ר את ארון-הקודש וקרא: "ריבוננו-של-עולם! עליי לבקש מחילה על שעברתי על המנהג המקובל ותקעתי אתמול בשופר. עשיתי זאת, כי לא יכולתי לשאת את בכי של נכדי. ואתה, ריבוננו-של-עולם, בניך שוכבים על הארץ ומתחננים - רק תקיעה אחת! תקע בשופר גדול לחרותנו! האם לא תיענה לתחנוני בניך?!".

האדמו"ר רבי צבי הכהן טורנהיים זצ"ל - נולד ב-ה' אייר ה'תרע"ד (1914) בעיר ביאלא פודולסק. התייתם מאביו כאשר עדיין לא הגיע לגיל חמש. אימו הצדקנית גידלה את כל ילדיה במסירות נפש מופלאה (ידועה הייתה במעשה גמילות חסד וביתה היה פתוח לאורחים). בהיותו נער ניכר כי נועד לגדלות. הקדיש את זמנו ללימוד תורה ובעיקר התבלטה בו התכונה של אהבת רעים בצורה יוצאת מגדר הרגיל. את תחילת דרכו עשה בישיבה בעיר הולדתו, במנובהרדוק, במזריטש ובפינסק. עוד בהיותו בחור כבן 16 שנים בלבד כבר כיהן כראש ישיבה בלודז'ט שלידי שעדליץ. הדוחק באותם שנים היה עצום. כאשר שלחו מביתו אוכל- היה מחלקו לחבריו העניים והוא לא אכל מזה.

כשפרצה מלחמת העולם השנייה, החל לנדוד כאשר כל בני משפחתו נעקדו על קידוש ה' הי"ד. השואה האיומה הכחידה את זכר חסידות לוקווע וולברוז' המעטירה אשר האצילה מהודה על יהדות פולין המעטירה. ורבינו ראה לעצמו את הזכות והחובה לחדש את שושלת אבותיו הקדושים. ואכן בעשר אצבעותיו עשה הכל להקים שם ושארית לזכרם ולהדפיס את תורתם הק'. גם בשנות המלחמה למרות הסבל הרב והניתוק ממשפחתו המשיך להרביץ תורה לעדרים ולא שת ליבו לגזירות השלטון הקומוניסטי של סטאלין הצורר. היה אמור להישלח לסיביר אולם הוא ניצל בכך שהפיל עצמו מהרכבת.

הגיע לסמרקנד בבוכרה, ועשה הכל כדי לסייע לפליטים ברוחניות וגשמיות. דאג לאלו שאין להם מה לאכול והשתדל לסייע כפי יכולתו. בעקבות עלילת שווא נשפט לשנת גלות בסיביר. לאחר שריצה את רוב עונשו, הצליח להשיג אישור מהרופא המקומי כי אינו כשיר לשבת במקום וכך ניצל פעם נוספת. האדמו"ר ר' יוסף יצחק שניאורסון מליובאוויטש הורה לו לנסוע לברזיל ולהפיץ שם תורה ויהדות. יקים ישיבה חרדית וכן את 'אגודת מחזיקי היהדות והאחוה', אשר הוציאה מכתבים ליהודים במקום להתחזק בשמירת השבת. בשנת ה'תשמ"ה (1985) עלה לא"י. עם בואו פתח כולל אברכים בשם 'דיבוק חברים' וכן מסר שיעור תורני עמוק לאברכי הכולל. בשנת ה'תשמ"ח (1988) פתח בית מדרש ע"ש אבותיו הק' בצפון בני ברק. הירבה בצומות וסיגופים למען עם ישראל. אהבת ישראל שבו לא ידעה גבולות. בעת שנפלו הסקאדים, היה יוצא לבתי הרפואה לבקר את הפצועים ולברכם. כל חייו היו רצופות מסירות נפש לכלל ולפרט. מסכת חיים של תורה, עבודת שמים, חסידות, ענוה ללא שיעור. קיבל כל יהודי בסבר פנים יפות קטן כגדול. כאשר בירך את עמו ישראל ראו באופן מוחש, מה הפירוש כל מעשיו היו באופן של הצנע לכת. נפטר ב-ד' סיוון ה'תשס"א (2001). חי כ-87 שנים. ציונו בהר הזיתים בירושלים. בנו, ר' שמואל התמנה לרב בית המדרש ורו"מ המוסדות, להמשיך במפעל הגדול שהחל רבינו בשיקום והרחבת בית לוקווע - וולברוז'.

אביו: ר' יאיר אלימלך הכהן (בן האדמו"ר בעל 'דברי העם' מלוקווע, נין האדמו"ר ר' יששכר בעריש הכהן טורנהיים בעל 'עבודת יששכר' מוולברוז). **סבא:** ר' עקיבא מאיר. **אמו:** מרת שרה לאה. **אשתו:** מרת שרה (בת ר' יוסף אליעזר מילגרוד מקייב-מחסידי חב"ד). **מרביתו:** ר' יעקב ישראל קניבסקי (בעל קהילות יעקב, הסטיפולר), ר' ניסן נעמנוב, ר' מנדל פוטרפאס זצ"ל. **מתלמידיו:** ר' חיים ברוך ויכלדר (איש דגל ירושלים), בנו ר' שמואל ועוד. **בניו:** הרה"ח ברוך אייזיק ז"ל מברוקלין (היה בעל חסד ומכניס אורחים גדול), הרה"ח חיים יוסף אליעזר (רב קהילה ושליח חב"ד בטרומבול ארה"ב), הר"ר יאיר אלימלך (יד ימינו של אביו האדמו"ר זצ"ל ונציג קרן ספרא בישראל), ר' שמואל (ממלא מקום אביו). **בנותיו:** מרת אסתר לאה ע"ה (נישאה להרה"ג שמואל יצחק גמזו דיין בב"ד בחיפה), מרת מלכה דבורה (אלמנת הר"ר יצחק משה גולדשטיין ז"ל, בעל חסד ואהוב על הבריות). **מחיבוריו:** יצבי לצדיק- ד"ת על פ"ש.

לעיתים אנו מחפשים אלו מופתים עשה אותו הצדיק. על כך מסופר שבנו של ה'חפץ חיים' נפגש בכנסיה הגדולה הראשונה עם הגבאים המשמשים בקודש של האדמו"רים השונים בתקופה ההיא שגם באו להשתתף בכינוס. כל אחד מהם סיפר מופתים על כוחו של רבו ואז שאלו את בנו של הח"ח: "נו, תספר אתה מופת?!". ענה להם: "אצלכם, 'צדיק גוזר והקב"ה מקיים' אצל אבא הוא "מקיים כל מה שהקב"ה גוזר!". אין לנו צורך במופתים שרבינו עשה. עצם העובדה שהוא הצליח ב"ה להחזיר עטרה ליושנה ולהחיות חסידות שכבר שכחו שהיא הייתה בכלל קיימת זהו מופת גדול עד מאוד! מה גם שבקתה קטנה שהוא קידש לבית מדרש באיזור חילונו לגמרי עם התנגדויות והתנכלויות מהשכנים נהפך למגדלור של תורה ותפילה עם יותר מ-40 מניינים ליום! (12 שחרית + 8 מנחה+ 20 ערבית) בכל שעות היום והלילה עם יותר מ-1000 מתפללים ליום והכל בזכותו ובכוחו אין לך מופת גדול מזה!!!

ההקפיד ללכת בכל יום למקווה ולא משנה מה היה מצב בריאותו (גם על אבותיו מסופר שהיו שוברים את הקרח בחורף וטובלים). לא לקח תרופות כלל בשבת גם כשהגיע לגבורות והיה חולני ל"ע וסבל מהלב, מסוכר, חוסר נשימה (הריאות שלו עבדו 50%) ועוד. בשל גילו ומצבו הבריאותי לקח לו בשבת יותר משעה ללכת מביתו ברחוב אור החיים עד לביהמ"ד בר' סירקין (רק לסבר את האוזן, מדובר בהליכה של כעשר דקות). היה יוצא בשש בבוקר ונשאר בביהמ"ד עד למוצאי שבת בשעון קיץ בשעה 8:30 בערב. לא היה לו שם מיטה ולא אוכל והנכדים היו מביאים לו בכל שבת סיר קטן עם חמין שעד שהגיע אליו היו כבר פושרים והיה מסרב ללכת לשכנים שגרו בסמיכות לביהמ"ד למרות שהיו מזמינים אותו. היה כל השבת יושב ולומד ותוך כדי הלימוד נרדם על השולחן.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים